

208/172-20

STEPHANI KOVATSCHYOCT

ORATIO,

A D

SIGISMUNDVM III. RE-
GEM POLONIÆ, HABITA ANNO
M. DC. XV. MENSE SEPTEMBRI, CVM NOMINE
Serenissimi Transylvaniæ Principis GABRIELIS
BETHLEHEM, legatione fungeretur.

Et

COPIA LITTERARVM EIVSDEM PRIN-
cipis Transylvania ad Bohemia Directores datarum Alba-
Julie 18. Augusti 1619.

Excusum,

ANNO M. DC. XIX.

Lincoln
tabachovsky
1885

Ad. g. Kolovrat

ORATIO

AD SIGISMUNDVM

III. REGEM POLO-
NIÆ,

STEPHANI KOVATSCHYCT.

HVMANÆ PRVDENTIÆ,
Sacratissima Regia Majeſtas, non vltimam partem crediderim, rerum etiam alienarum, præſertim quæ nos affinitate, aut coniunctione aliquâ attingant, ſummam vbi opus fuerit, curam atq; rationem habendam: neque illos erraſſe, qui proximi parietis caſum pro proprio ducendum ſuaſerint; ſimul etiam qui optimam officioſamque vicinitatem fraternitati & cognationi ſanguine junctæ prætulering.

‡ Siquidem quotidianâ docemur experienciâ, quicunque alienis periculis, præcipuè vicinioribus non moventur; ſerò illos infelicitatem propriam deplorare: viciffim ſolidam ſynceramq; vicinorum amicitiam ac vires ad omnes neceſſitudines conjunctas, contra bellorum fortunarumque impetus ingentibus etiam Theſauris præferri.

Quæ omnia vtinam, Rex inclyte, alienis & exterioribus, non domeſticis, proh dolor, exemplis oſtendere poſſem, At ea, quæ oculis vidimus, teſtari; quorum periculis

culis expositi, aliquoties exilio, sanguine, cicatricibus, rerum charissimarum amissione, ferro, igniq; & devastacione, vix vitam, vix spiritum vitalem redemimus: ea inquã, testari, aut detegere cui vicio verti posset? Negare, Rex inclyte, nec ipse, nec circumstans amplissimus Senatus, promiscua autem multitudo multò minus potest, intestinam Transylvanorum discordiam, quæ aliquot annis non sine periclitacione regnorum vicinorum duravit, Polonis etiam ipsis per plurimo sanguine constitisse; & nescio, an fatali rerum publ. conversioni, vel vitijs hominum, corruptaq; naturæ, quæ diros casus sæpe, dirac; fata accelerare solent, adscribendum; vel verò in æstu fervoreq; bellorum, quasi cõtatione aliquã correpti, mutuoq; moti exemplo, regna vicina vicinis, populi populis, nationes nationibus calicem furoris Domini ex ordine propinando, fatalibus annorum curriculis; jam elapsis (qui absit vt vnquam recurrant redeantq;ue) non modò externis, sed internis ac intestinis motibus quassata, lacera-
ta, distracta, ac penè extremè devastata conspiciuntur. Nam etsi ab intestinis motibus, reliquis vicinis Regnis longè majores calamitates & ærumnas patria nostra perpeffa est; quis tamen negare potest, non iisdem civilibus motibus Hungariam etiam, deinde Poloniam, postea Austriam, Moraviam, Bohemiam, Belgarum ac Venetorum nationes, ac nunc Romani Imperij etiam Robur immobile cum florentissimis rebus Italiæ periclitatum esse, & nunc quoque periclitari?

An non etiam communium Christiani nominis hostium Turcarum Tartarorumq; hoc ipsum persuasit, laceravit, ac summopere afflixit Imperium? Ex quibus luculentissima nostri ævi, & quidem domestica Exempla docent, salutari pace è medio populorum, amore & charitate ex cordibus hominum sublatis, nihil in terris rectè, vtiliter & cum laude agi posse, sed omnia periculis, confusio-

fufionibus, ruinis & vastationibus scatere. Vnde, si quæ
labes aut macula nomini Transylvano plus quam cæte-
ris Regnis adscriberetur, dum penitus rem totam quis ob
oculos posuerit, mentemque ad vniversalia, cum consi-
deratione totius mundi, Regnorum & Provinciarum, ex-
porrexerit, nihil in Transylvaniâ, æquè ac in alijs totius
orbis terrarum Regionibus, præter fatalem Regnorum,
rerumque publ. conversionem, quæ propter peccata mor-
talibus hominibus ab ævo communis fuit, reperiet.

Ast, vbi jam divinâ præfulgente misericordiâ, animos
potentissimorum orbis Monarcharum, Regumque im-
primis ad pacem inclinatos audimus, suam nobis Astrâ-
am Deus de cælo rursus remittere videtur, nobisque qui
vivimus tãquam è generali rerum omnium Cataclysmo,
in exemplum Noë Patriarche ereptis, ad meliora (quod
in æternum sit durabile) tempora reservatis, signa pacis,
signa salutis ostendit, maximasque animorum conjun-
ctiones, & publicæ concordie occasiones præmonstrat.

Ad quid ista quasi balbutiens, & extra Pomerium
quod dicitur, Rex inclyte, narro, sine loco, sine Scopo
profero? Non ita de me iudicet obsecro, sed aures modò
mihi Regias patienter accommodet: cum scopo, locoque
hæc à me posita esse, hoc ipso momento videbit. Est mihi
animus, Regiæ Majestatis & affectum & favorem beni-
gnissimum, erga Transylvaniam, Illustremque ejus Prin-
cipem, Dominum Dominum meum clementissimum ra-
tionibus & perpetuâ necessitudine conjungere. At labor
aliquis conjungendi eò loci necessarius est, vbi aliqua
præcesserat alienatio. Eam certè generalem, Deo ter Ma-
ximo sit laus, hoc tempore non agnosco. Privatae aut par-
ticulares injuriæ, vti publico voto & consilio non factæ,
ita etiam optimis quibusque rationibus sopiendæ. Ergò
vbi nulla generalis alienatio, frustra suscipitur labor ibi
conjunctionis.

Præmissi aliquot verbis & exemplis, Rex Serenissime paulò antè ab ipsa experientia desumptis, in omnibus istis Regnis & Provincijs publicis viguisse grassatasq; esse periclitationes, & multis maximis horrendisq; exantlatis fluctuationibus, novam quasi rerum faciem inductam. Ideoq; hominum ingenta in ipsis periculis ab invicem alienata, rursus ad culturam veteris pristinaeque necessitudinis, non quidem magno, sed qualicunque labore sunt reducenda. Eâ in re vt multum ego temporis aut laboris insumam, Rex Serenissime, non arbitror esse necessarium.

Nam si ad originem rerum Hungaricarum mentem oculosq; converto, non video gentem vllam vel vicinitatem, quæ majoribus necessitudinis vinculis inter se sit obstricta, atque Polonica cum natione nostrâ Hungaricâ, ac in particulari gloriosa & pervetusta familia Jagellonica, ex cuius Serie etiam Majestas Regia, in splendido isto regni Polonici Throno gloriatur, arctissimo sanguinis & officiorum præstitorum vinculo nationi Hungaricæ jungitur. Supra animam immortalem (quæ pars Dei immortalis est) humano generi nihil est è superis concessum: quam quidem absque cognitione sui creatoris & Salvatoris errare & perire in æternum credimus: Vicissim cognitione cultuq; religioso sevari salvariq; in æternum profitemur: Hanc autem, quæ certissimam animarum nostrarum salutem adfert, Religionem Christianam Jagello Dux antiquus Lithuaniae, nonnè medio & beneficio gentis Hungaricæ, id est Serenissimæ Hedvvigis filia Ludovici I. Regis Hungariae sibi desponsatae, accepit, cum qua simul & Regiam dignitatem nominis in Ladislaum mutatione post sacrum lavacrum accepit: indeque conversio ad fidem Catholicam totius gentis Polonicæ & Lithuanicæ secuta est.

Quod nam etiam maius fortiusq; argumentum con-

iuu.

Cognatio Vngarorum
et Polonorum, stabili-
tatis hic.
1. Commissione Jagello-
nis.

iunctionis esse potest, quàm supremæ dignitatis, supre-
miq̃ue honoris erga se invicem communicatio? At ali-
quoties legimus nunc Vngaros ex Poloniâ, nunc Polo-
nos ex Hungariâ ad Regium fastigium lectos & euectos.

Communes etiam amicos & communes habere ini-
micos, non leve, neque exiguum amoris necessitudinisq̃;
vinculum putatur. Certè nobis tacentibus, coniunctas a-
liquoties cum viribus Hungarorum, Polonorum vires,
vicinæ gentes cum maximo rerum suarum detrimento
sensere. Ac insignis in ævumq̃; memorabilis est, V Vladis-
lai secundi Regis optimæ memoriæ, infelix ad Varnam,
contra hostes Christiani nominis Turcas, pugna: qui pro
salute totius Christianitatis sanguinem Polonorum cum
sanguine Hungarorum eodem prælio profluvioq̃ue mi-
scere non est veritus, qui vel ex eo veterum Martyrum
gloriam facilè adæquare meo iudicio poterit, quòd post
conflictum nec vivum, nec mortuum vsque reperiri po-
tuisse, historici ferè omnes perhibent.

At aliquis eiusmodi coniunctionem ad breve spa-
tium, & integris adhuc rebus Hungaricis durasse obiecta-
bit: Frustra hoc faciet; Nam res ipsa reclamabit, virtutis
Polonicæ gloriam fato quodam inevitabili, tam vniver-
salem ad gentem Hungaricam, & in particulari discretè
ad Transylvaniam esse ligatam derivatamq̃ue: Serenissi-
mus enim Ioannes I. Rex Hungariæ Serenissimam Isa-
bellam Regis Poloniæ filiam vxorem ducens, post factio-
nes intestinas, cum filio Ioanne II. quasi Iure hæreditario
Transylvaniam obtinuit & possedit. Et quamvis fatorum
invidiâ Regulus optimus præmaturâ morte raptus suc-
cessorem de lumbis suis relinquere non potuerit, non ta-
men statim Polonicum cum Transylvanis vinculum ru-
ptum, sed suas in hoc arcani cælestis & fatorum necessi-
tas exemit vires, quod libero Regnicolarum suffragio è
grege numeroq̃; Magnatum loco Ioannis II, electus Ste-
phanus

2. Electione in Regem
Polonorum et Vngarorum.

3. Communitate
amicorum et soci-
um in rebus
et in iudiciis
et in iudiciis
et in iudiciis

4. Electione in Regem
Stephani Bathori. et
in rebus et in iudiciis
et in iudiciis

nem feci. Eius Aula, ob matrimonium ex Regiâ stirpe
Polonorum contractum, referta Polonis, amicitia & affi-
nitatibus mutuò se invicem procul dubio amplexi sunt:
Pater verò V Wolfgangus Bethlehem, nequaquam à pa-
ternâ virtute degener, singulari fortitudine & bellicarum
rerum dexteritate in aulâ Serenissimi Stephani Regis si-
militer præfecturam capitaneatumq; aulicę militię ade-
ptus est. Vbi vivos testes adhuc dubium non est reperiri,
qui in expeditione Moscovitica ac contra Rebelles sin-
gularem eius virtutem & præstantiam videre potuerunt.
Signanter certum est contra Gedanenses insignem & vix
credibilẽ victoriam, 4000. adversus viginti quatuor mil-
lia pugnanti. ipso duce & Authore consecutam: In expu-
gnatione Plocensi aliquot in urbem impressionibus, Du-
cis simul & strenui militis officio feliciter perfunctum es-
se: Contra Turcas in Hungaria Iuvenis tantum nominis
adeptus, vt sui temporis æquales facilè superaret: Vnde à
D. Stephano arce bonisq; præclarissimis donatus, tam ab
ipso quàm posteris eiusdem in maximo semper honore
habitus est: Suam verò Cels. naturâ avitę paternęq; virtu-
tis diligentissimam emulatricem, eo tempore hac luce
frui contigit, quando ferox & crudelissimus Mars exter-
nis eque ac intestinis motibus patriam nostram afflictissi-
mam, continuis viginti annorum curriculis miserrimè
vexavit. Vnde, vix benè ab Ephebis excesserat, quum belli
aleas supra vires & etatem tentare coactus est; ac vt inter
infinitos casus, fors atq; fortuna tulit, virtutis & magnani-
mitatis præclara edidit specimina. Triginta quatuor iusta
numerare prælia, quibus interfuerit, nervorum incisio-
nes, ossiũ fracturas, costarũ rupturas, cicatrices hinc inde,
que sæpe à Turcis Tartariq; perpeffus est, ostẽdere potest:
ac multis eiusmodi exantlatis laborib. gradumatq; digni-
tatem patris parentisq; vt præfectus aulicę militię Tran-
sylvæ

Bethleen Gabon digne
incepta Transylvan.
enare.

sylvanorum fieret, adæquavit. Nunc autem Dei beneficio,
& statuum ordinumq; Regni liberrimis suffragijs, in sum-
mam quorūdam privatorum invidiam & æmulationem
ad Principatus etiam dignitatem evectus est. Quis enim
cognovit mentem Domini? aut à Consilijs illius fait? qui
in cœlo terraq; quicquid vult, liberè perficit, nec est qui
eadem repetat, cur hoc vel illud faciat. At nemo plenam
laudem, si fortis tantum & non etiam boni viri officio
perfunctus fuerit, consequitur; qui tantum feruentis &
semper ferocientis Martis artibus inter mortales famam
nomenque sibi vendicando, terrori solummodo & con-
fusioni, non autem amoris bonæque societati locum ali-
quem quæsierit. In Illustrissimo Principe Domino Dn.
meo semper clementissimo non talem naturalem sedem
sibi fixisse manereque, acta factaque luculenter ostendūt.
Verè & non ad oculum ostētate Magnanimitatis signum
infallibile ponunt sapientes, Clementiam & cum hone-
state coniunctam Patientiam. Constare autem non vici-
nis solum Regnis & Provincijs, sed orientis equè ac occi-
dentis, imò vtriusq; poli mansoribus arbitror, eo, quo Sua
Cels. Principatus habenas sibi moderandas accepit tem-
pore. Quàm confusa, miserabilis & afflictissima conditio
Transylvanię fuerit: internis simul & externis motibus
adeò flagrabat, vt fervorem furoremq; tot gentium, fer-
ro, igni, rapinis omnia vastantium, multi inextinguibi-
lem arbitrarentur; labore, industriã, quanta fieri potuit
indefesa, non solum mitigavit, sed sua quemque ad loca
discedere coëgit. Mox ferocientes & multum tumultuan-
tes subditorum animos, à se invicem, non secus ac si nau-
fragium passi fuissent, disiectos & alienatos, multã lenita-
te, sapientiã & prudentiã in sacro-sanctam Vnionem, iu-
stitiẽ ac scriptarum legum disciplinam iugumq; salutaris
obediencię portandum effecit idoneos. Invidos, & tante
sortis

fortis emulos, aut rebellionem, cui tot continuis tempe-
statibus quasi assuefacti fuerant, meditantes, sanctâ qua-
dam dissimulatione (quæ sola & perpetua beati regimi-
nis salus est) ad meliorem mentem revocavit; aut cautif-
simè, in primis statim initijs, summâ & inauditâ clemen-
tiâ extinxit: Alios verò, quod maximè mirandum, naturâ
ferè & quasi ab incunabulis, non secus ac si exotico quodâ
morbo, continuâ inquietudine laborantes, qui horren-
dis calumnijs rumoribusq; ad omnia momenta confictis,
nomen honoremq; S. Cels. lacefferunt, nunquam tamen
adduci potuit, vt verborum certamine, quod mulierum
est proprium, cum illis congredieretur, sed auribus pati-
entissimis prætereundo, innocentiam & factorum acto-
rumq; iustissimam rationem (quæ apud omnes cordatos
plùs valere, quàm dubiæ & ex rumoribus sparsæ crimina-
tiones debent) illorum figmentis apposuit; interim veni-
am admissorum facinorum, & favorem amicabilem (si in
meliorem sensum redire maluerint) planè & apertè illis
offerendo. Apud exteros quoq; cum paribus paritatem
& officiosam vicinitatem absque reprehensione coluit;
quos autem Deus in excelsiores dignitatum gradus eve-
xit, animi, quâ par est, submissione & humilitate, justis &
honestis rationibus, in gratiam & favorem illorum sese
insinuâdo, ignotos pariter vel alienatos sibi ipse benevo-
los & amicos facere studuit; præsertim, cum præter opi-
nionem multorû, cum Sac. Cæs. Regiâq; Majest. miro quo-
rundam incitamento, non leves differentiæ subortæ fue-
rant, nunquam interea quiescere, nullis sumptibus & la-
boribus parcere voluit, donec omnibus illis sublatis, &
sopitis, non tantum simplicem inde sibi adsecuritatem
acquireret, sed propensissimum favorem Seren. M. Cæs.
sibi suisq; rebus officeret in ævum addictissimum.

Hoc ipsum etiam & non aliud, apud M. R. Vestram,

Rex Serenissime, hac meâ legatione intendens, vt Regem
tam potentē & pium, Regno finitimum & longâ multaq;
necessitudine additum, feliciter Regnantem, modis atq;
rationibus æquissimis & honestissimis sibi rebusq; suis vti-
lem favorabilemq; redderet.

Quem eccl̃i ob insignem ejusdem pietatem & debi-
tum Christianitatis officium suâ sponte etiam optimè er-
ga S. Cels. regnumq; Transylvaniæ affectum esse credide-
rim, sui tamen muneris esse putavit primitiasq; obsequio-
rum & promptitudinis præfunctoriâ istâ legatione osten-
dere.

Nec vlla subesse potest, Rex Serenissime, justa ratio,
quæ ab ista S. Cels. promptissima voluntate, Vestram Ser-
deterreat, imò maximæ solidæq; causæ in promptu sunt,
quæ ad illam amplectendam fovendamq; moveant. Nam
quicquid Gens Polonica Transylvaniæ, vicissim inclyto
Regno Poloniæ invicem debent, totum illud & omne,
tam V. M. quàm S. Cels. V. Majestati ex officio gratitudi-
nis & vetustissimæ necessitudinis debent.

Sicut enim nemo mortalium V. M. nocere potest,
quin eo facto inclytum Regnum suum Poloniæ offendant;
ita etiam S. Cels. absq; offensione Transylvaniæ offendi
non potest. Semper enim salus atque casus Regum atque
Principum, saluti & casui regnorum sunt coniunctissima.
Quam vetusta autem & inviolabilis, imò hæreditaria ne-
cessitudo Transylvaniam cum inclyto Regno Poloniæ
copulet, paulò antè longâ satis serie ostensum: ita vt neq;
ex V. M. R. nec Sua Cels. partibus sine insigni ac maximo
periculo (quod DEVS opt. avertat) violari villo vnquam
tempore possit. Sed neq; persona S. Cels. vlla ratione V.
Majestati R. displicere poterit, cum & præstantissimis or-
ta maioribus, bellicâ fortitudine ac magnanimitate He-
roica clarissima, felicitate in rebus gerendis continuâ, &
talis

talis qui tam amicos, quam inimicos Marte simul & arte excipere novit. Almæ verò & aureæ pacis artibus tantoperè pollet & delectatur, ut in illis etiam non otiosus, sed erga omnes officiosus appareat; Ruinarum Patriæ insignis restaurator; erga pares vicinos æquissimus; erga maiores obsequentissimus, ac ut omnibus ex æquo & honesto placeat studiosissimus.

Talem igitur tamq̃ præstantem Principem, quis est qui in suum favorem non admitteret? Quis est qui rejiceret? quem certè S. V. M. R. non dubito, quin propensissimo suo affectu, & benigno studio, cum suis omnibus amplectatur. Denique in Symbolum majorum officiorum suorum erga M. V. R. deinceps declarātorum, munusculum levidense, Equum vnum Asiaticum generosum, cum suo apparatu Regio dono eidem S. C. misit. Quod ut æqui bonique consulat, ex animo cupit.

DIXI.

Copia Litterarum

PRINCIPIS TRANSYLVANIÆ AD BOHEMIÆ Directores datarum Albæ-Julix 18.

Augusti 1619.

Illustrissimi Domini, Amici nobis observantissimi, &c. Servitorum nostrorum commendatione præmissa: Optandum sanè bonis omnibus videbatur, ut statim à primo periclitationis rerum Bohemicarum initio, publica tam inclyti Regni calamitas, non nisi incertis ipsiq̃ diversissimis apud nos circumducta rumoribus, à vicinioribus rei Christianæ studiosis, Principibus ac Dynastis in eam vocata fuisset sollicitudinem; quâ nobis tanto locorum

Intervallo disitis, prius de complanationibus earum fa-
lutiferis, lata, quæta & pacata omnia, quàm de iniurijs in-
vicem perpetratis innotescere potuisset. ^{sed} cum ab eo-
temporis spatio, nec Regia Serenissimi Domini Ferdi-
nandi Clementia, nec cura aliorum Principum tantum
valuerit, vt tam noxium in Christianâ Republicâ incen-
dium, vllum vel repressionis, vel extinctionis modum in-
venire potuerit, quin exarberatis in dies vtrinque homi-
num animis, longè lateque serpsisse, divagasse, majoresq[ue]
sibi vires eundo acquisivisse, palàm est. Vnde in tantâ re-
rum Christianarum perturbatione & longè maiorum
hinc affurgendorum periculis certissimâ expectatio-
ne, vtrum otiosos saltem spectatores nos esse, vel animum
manumq[ue] curæ ac salutaris sollicitudini in medium ad-
hibere debuisse conveniret? facile sanorum omnium ju-
dicio subijcere licebit. Nam cum Patria hæc Regnumque
nostrum in apice ac faucibus Turcarum constitutum sit,
qui in suis consilijs, instar fluctuum vastissimi maris, nun-
quam quiescere, sed ad minores qualescunque Christiano-
rum discordias arrectis animis intentissimè vigilare
soleant, præsertim nunc, cum in Asiâ Persiaque res suas
pacatas habeant, scientes nullum istorum in Europâ mo-
tum sine nostro motu, nullum periculum sine nostro pe-
riculo versari: vt & ipsis nocendi, & in Regna viciniora
irrupendi, occasiones præcluderemus: & scopis quan-
tocius Christianorum disidijs, rem vndique in maiorem
longè, quàm hætenus securitatem locaremus. Duo simul
& semel nobis attentanda proposueramus: Vnum, vt
favorem, voluntatemq[ue] Imperatoris Ottomanici ad
parandam talem concordiam nobis redderemus de invi-
ctissimam: alterum, vt statum simul & intentionem Vo-
strarum Illust. Dominationum in nosq[ue] affectum habere-
mus quàm exploratissimum. Igitur Deo præparentissi-
mo

mō Duce & consultore, cū fatales vtrinq̄e occasiones
ita occurrerint, vt & de Illust. D. D. Vestrarum animi in-
nos propensitate & alacritate, ex literis earundem die 14.
præsents Mensis certiores facti simus: Et ex Porta 17. e-
iusdem assensum & favorem, supra quam sperabamus in
conservationem rei Christianæ accepimus. Talibus jam
iactis & præparatis fundamentis, quantum vis nos multæ
magnæque Domus Austriacæ Romani Pontificis, alio-
rumque ipsis faventium auctoritates & potestates à tali
instituto deterrebant: Vicit tamen Zelus pro gloria Dei,
vicit fides & pollicitatio à Vest. Illustrissimis D. D. pro-
prio, & Ordinum nominib. per nostrum Marcum V Vai-
vodam allata, quam cum iusta veneratione amplecti-
mur, omni morâ & cunctatione postpositâ, in nomine
domini Dei Exercituum, itineri nos statim accingemus,
ac nisi in Hungariâ causæ morarum (quod nequaquam
speramus) nobis objectæ fuerint, maximis conatibus
mense Septembr. ad fines Moraviæ contendemus.

Interim Illustrissimas D. D. V. amanter & sedulo mo-
nendas existimantes, ne cum hostibus vllam belli aleam
interea periclitari velint, sed se suaque solummodò dili-
genter tutando, viribus integris adventum nostrum o-
mninò præstolari studeant: spem firmam in Deo habentes,
junctis animis, junctis consilijs longè certiore facilio-
reque modo hostes à nobis depellendos fore. Quod vt
pro voto nostrorum omnium ac felicissimè succedat, Di-
vinum Numen assiduè ardentèque implorandum. De
reliquis negotij circumstantijs à fidei nostro nobili Ste-
phano Hattvvanij præsentium allatore ore tenus etiam
Vestris Illustrissimis D. D. referenda com-
misimus.

Quarum amorì, sinceritati & constantiæ nos, no-
straque omnia diligenter commendantes, easdem fe-
liciter

liciter ac prosperè valere exoptamus. Datum in Ci-
vitate nostrà Alba-Iulia die 18. Augusti, ANNO
M. DC. XIX.

Illustrissimarum Dominationum Vestrarum

**Amicus benevolus ad servien-
dum paratus**

GABRIEL PRINCEPS

SUPERSCRIPTIO.

*Illustrissimis Dominis, Sacrae Coronae & Regni Bohemiae Dire-
ctoribus & Consularijs, Dominis Amicis Nostris observan-
dissimis, &c.*

Præsent. Pragæ 7. Septemb. 1619.